
ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*
STUDY THE LEARNING MANAGEMENT CONDITIONS OF THE CHILD
DEVELOPMENT CENTER UNDER THE LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION

[1]พงศกร มงคลหมู่ Pongsagon Mongkolmoo, [2]พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวาทฒโน
PhramahaYannawat Thitavaddhano, [3]พีรวัฒน์ ชัยสุข Peravat Chaisuk

[1] [2] [3]มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: pongsagon2518@hotmail.com

Article Received: February 01, 2021, Revised: February 15, 2021, Accepted: February 19, 2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีระเบียบวิธีการวิจัย คือ การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการเปิดตารางของ Krejcie และ Morgan จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายด้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน คือ สื่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, ปฐมวัย, การจัดการศึกษา

ABSTRACT

This research article aimed to study the learning management condition of the child development center under the local government organization. The research methodology was quantitative research. The sample group included 242 teachers and child caretakers in child development centers, local administrative organizations with the opening of the tables of Krejcie and Morgan. The research instrument was a questionnaire and data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation. The results showed that the conditions of learning management of the child development center under the local government organization in overall was a high level and in terms of 3 aspects, there was a high level as well, namely learning media, environment, and teaching and learning management.

Keywords: Learning Management, Child Development Center, Early Childhood, Education Management

*บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาและยังมีบทบาทมากขึ้นในอนาคตอันเนื่องมาจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้ในระดับใดระดับหนึ่งตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น รวมทั้งให้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัด และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ อันได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาและให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจทำให้บริการสาธารณะ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัยตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตามความต้องการของประชาชนและตามความเหมาะสมด้านอื่นๆ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ หรือเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ สถานรับเลี้ยงเด็ก และสถานสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กซึ่งมีเด็กปฐมวัยอยู่ในความคุ้มครองดูแล หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งโรงเรียน ศูนย์การเรียน หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชนและสถาบันศาสนาที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย (พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562, 2562) โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบัน (สรุปข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2561) พบว่า มีเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 9,411 คน และมีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 602 คน คือ 1) มีข้าราชการ/พนักงานครู จำนวน 289 คน 2) มีผู้ดูแลเด็ก (ทักษะ) จำนวน 184 คน 3) มีผู้ดูแลเด็ก (ทั่วไป) จำนวน 129 คน โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เปิดทำการอยู่ จำนวน 287 แห่ง ที่ยุบเลิก จำนวน 1 แห่ง และที่ยุบรวม จำนวน 6 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2561) นอกจากนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) เป็นสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้มุ่งศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งก็เป็นสถานศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่ได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงของความเจริญและสังคมแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนนี้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของประชาชนแตกต่างกันออกไป โดยประกอบด้วยประชาชนหลากหลายกลุ่มอาชีพและความเป็นโลกไร้พรมแดนได้เข้ามามีส่วนร่วมสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของประชาชนดังกล่าวอย่างมาก

เหตุนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะเป็นองค์กรที่ปลูกฝังรากฐานให้กับเด็กปฐมวัยของชุมชนจึงควรมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 มาตรา 5 การพัฒนาเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้ดังนี้ (1) ให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและพัฒนาการที่ดี (2) ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด (3) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ

(4) สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถ
ซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ (5) บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น
มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
(6) ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (พระราชบัญญัติการพัฒนา
เด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562, 2562) โดยเฉพาะในข้อที่ (3) ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดี
รอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการ
เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ได้ให้นิยามความหมายเกี่ยวกับการ
จัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฐมวัยไว้ในมาตรา 3 ว่า 1) เด็กปฐมวัย หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า
หกปีบริบูรณ์ และให้หมายความรวมถึงเด็กซึ่งต้องได้รับการพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษา
2) การพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายความว่า การดูแล การพัฒนา และการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
หญิงตั้งครรภ์ หรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัย 3) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายความว่า ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการหรือเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ สถานรับเลี้ยงเด็ก และ
สถานสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กซึ่งมีเด็กปฐมวัยอยู่ในความคุ้มครองดูแล หรือสถานพัฒนา
เด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งโรงเรียน ศูนย์การเรียน หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
หรือเอกชน และสถาบันศาสนา ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย (พระราชบัญญัติการ
พัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562, 2562) และยังได้กล่าวถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ หรือการพัฒนา
เด็กปฐมวัยไว้ในมาตรา 6 ว่า ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชา
สังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัย และดำเนินการให้เป็นไปตาม
มาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้
ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับ
การพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าว (กรมอนามัย, 2554)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษารวบรวมข้อมูลสภาพการจัดการเรียนรู้
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูและผู้ดูแลเด็กในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 602 คน (สำนักงานส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2563) และมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 242 คนด้วยการเปิดตารางของ
Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพเกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม

3. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) นำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบประเด็นคำถาม เนื้อหาสาระ ให้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับกรอบแนวคิด 2) นำแบบสอบถามปลายเปิด เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับกรอบแนวคิด แล้ววิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7-1.00 ถือได้ว่าแบบสอบถามได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ 3) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .887 จากนั้นทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมเป็นขั้นตอน คือ หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลขบันทึกลงในโปรแกรมการวิจัยทางสถิติ ดังนี้ 1) นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ โดยการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form) 2) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์โดยมีเกณฑ์ระดับการให้คะแนนของของบุญชม ศรีสะอาด (2558)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้แบบสอบถามมีข้อคำถามจำนวน ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้านๆ ละ 10 ข้อ คือ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวม

สภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. การจัดการเรียนการสอน	3.67	0.73	มาก	3
2. สื่อการเรียนรู้	4.17	0.92	มาก	1
3. สภาพแวดล้อม	3.73	0.67	มาก	2
ภาพรวม	3.92	0.83	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.83) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ สื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.92) สภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.67) และการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.73) โดยมีรายละเอียดของรายด้าน ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับมากที่สุด 3 อันดับ คือ ครูมีความรู้ความสามารถเรื่องการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยที่หลากหลาย การจัดการเรียนสอนให้เด็กมีการพัฒนาการครบทุกด้าน การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และข้อที่อันดับสุดท้าย คือ การเรียนการสอนแบบบูรณาการผ่านการเล่นที่สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน

สภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านสื่อการเรียนรู้ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับมากที่สุด 3 อันดับ คือ สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก และข้อที่อันดับสุดท้าย คือ สื่อการเรียนรู้มีความเพียงพอกับความต้องการของครูและเด็ก

สภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับมากที่สุด 3 อันดับ คือ อาคารเรียน มีห้องน้ำ ห้องส้วม ถูกสุขลักษณะ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอและมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีสถานที่รับประทานอาหารเป็นสัดส่วนและมีความสะอาด และข้อที่อันดับสุดท้าย คือ อาคารสถานที่ไม่มีมุมแหลมที่อันตรายต่อเด็ก เช่น เสาอาคาร ขอบโต๊ะ เก้าอี้

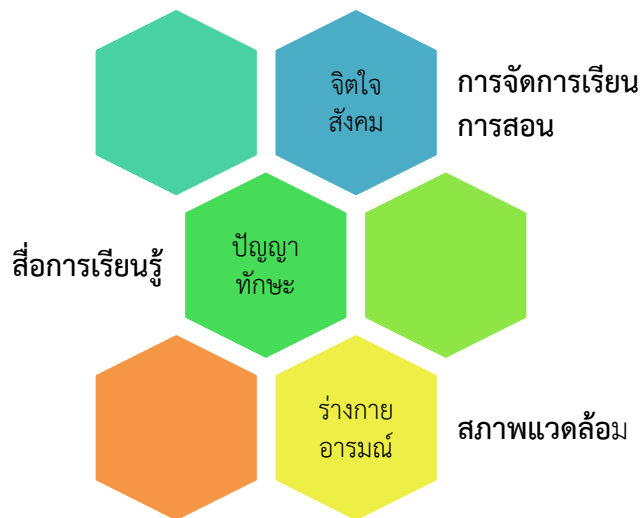
อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยมาเพื่ออภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ สื่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถ้าวิเคราะห์ผลการวิจัยรายด้านในอันดับที่สูงที่สุด จะพบว่า สื่อการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น เพราะสื่อการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ทุกอย่างแทบทุกประการ หากสถานศึกษาใดไม่ได้มีการจัดสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทันสมัย หรือมีสื่อการเรียนรู้ที่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ก็อาจเป็นปัจจัยให้การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้นไม่ประสพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริพรรณ ยิ้มย่อง (2544) ที่มีกล่าวว่า โรงเรียนควรจัดทำให้เพียงพอและจัดให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการใช้สอยสื่อการเรียนการสอน 2 แบบ คือ 1) สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ 2) สื่อการเรียนการสอนประเภทอุปกรณ์ และสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2544) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากในยุคปัจจุบันข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพการคิด ได้แก่ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ควรเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยดำเนินการจัดการศึกษาและเตรียมพัฒนาการเนื้อหาสาระ และทักษะกระบวนการ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ และเกิดการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีทักษะ กระบวนการคิด มีความเป็นไทย รักสิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งมีหลักการจัดการเรียนรู้อันเป็นการจัดการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการพัฒนาการในเด็กระดับปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษามีการกำหนดโครงสร้าง กำหนดรูปแบบ มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก เหมาะสมกับวัยเด็ก เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอน มีรูปแบบการวัดและประเมินผลที่เป็นจริง ครูมีความสามารถ สอดคล้องกับเนื้อหา ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะ เน้นกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม 2) สื่อการเรียนรู้ การจัดหาสื่อต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีปริมาณที่เพียงพอ มีสีสันสวยงาม หลากหลาย ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร และตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับกิจกรรม และเป็นธรรมชาติ 3) สภาพแวดล้อม โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ไม่อันตรายต่อเด็ก จัดสถานที่เป็นสัดส่วน ถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่มีสิ่งปฏิกูลรบกวน เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย มีรั้วกั้นเป็นสัดส่วน มีห้องพยาบาลและครูพยาบาลคอยดูแลสุขภาพของเด็ก สรุปลงองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการผ่านการเล่นที่สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน โดยพัฒนาครูให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น

1.2 ในด้านสื่อการเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้มีความเพียงพอกับความต้องการของครูและเด็ก และเพิ่มงบประมาณสนับสนุนด้านสื่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น

1.3 ในด้านสภาพแวดล้อม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการซ่อมแซม ดูแล และปรับปรุงแก้ไขอาคารสถานที่ให้มีความปลอดภัยและไม่มีอันตรายต่อเด็ก เช่น เสาอาคาร ขอบโต๊ะ เก้าอี้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการบูรณาการกับหลักสูตรธรรม เช่น ภาวนา 4 อิทธิบาท 4 วุฒิธรรม 4 สัปปุริสธรรม 7 กัลยาณมิตรธรรม 7 เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอนามัย. (2554). **คู่มือการดำเนินงานโครงการศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การทหารผ่านศึก**.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสฮาร์เอนด์ตี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). **วิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. (2562) **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก หน้า 5 (30 เม.ย. 2562)**.
- ศิริพรรณ ยิ้มย่อง. (2544). **การจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา. วารสารการศึกษาปฐมวัย. 5. 51-52**.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2563). **ฐานข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. แหล่งที่มา <http://www.ayutthayalocal.go.th/newsmoney> สืบค้นเมื่อ 10 มิ.ย. 2563.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3). 607-610.**